

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Tdo/16/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 3112011847                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 23.07.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Kostolanská         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:3112011847.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 23. júla 2014 v trestnej veci obvineného Ing. N. K. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 3T 156/2012, o dovolaní, ktoré podal obvinený Ing. N. K. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Tibora Bicka, advokáta v Považskej Bystrici, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 13. novembra 2013, sp. zn. 3To 84/2013, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. N. K. sa o d m i e t a.

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 18. júla 2013, sp. zn. 3T 156/2012, bol obvinený Ing. N. K. uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 1. februára 2012 v čase okolo 18.00 hod. v Dubnici nad Váhom pri moteli Trója kúpil od osoby V. F., nar. XX. K. XXXX, trvale bytom A., za sumu 50 € sušenú látku rastlinného pôvodu (dve šišky) zelenej farby zabalenú v alobale, 6 ks alobalových balíčkov s obsahom sušiny rastlinného pôvodu zelenej farby, ktoré prechovával až do 21.20 hod. dňa 1. februára 2012, keď ich dobrovoľne vydal vyšetrovateľovi Policajného zboru, pričom skúmaním Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru Bratislava pod ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2012/1479 bolo zistené, že alobal obsahoval konope o hmotnosti 1207 mg s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 13,3% hmotnostného, obsahujúce 161 mg THC, čo zodpovedá 5-12 obvykle jednorazovým dávkam drogy a 6 ks alobalových balíčkov obsahovalo konope s celkovou hmotnosťou 4284 mg s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 14,4% hmotnostného, obsahujúce 617 mg THC, čo zodpovedá 21-43 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok.

Okresný súd obvinenému Ing. N. K. podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 3 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky, za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v určenej skúšobnej dobe a uloženia obmedzenia podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. spočívajúceho v zákaze požívania omamných a psychotropných látok v určenej skúšobnej dobe.

Na podklade odvolania podaného obvineným proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 13. novembra 2013, sp. zn. 3To 84/2013, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému Ing. N. K. uložil podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. v znení zákona č. 204/2013 Z. z. účinného od 1. augusta 2013 s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák. a § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 8 Tr. zák. trest odňatia slobody na 3 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v určenej skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. obvinenému uložil obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok v určenej dobe.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený Ing. N. K. prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal, že znalecký posudok, na ktorom je založený odsudzujúci rozsudok, nebol vydaný v jeho trestnej veci, ale v trestnej veci proti V. F.. Vyšetrovateľ uznesením z 1. februára 2012 nariadil znalecké skúmanie na veci, ktoré vydal aj obvinený. Ďalej namietal, že uvedené uznesenie mu nebolo doručené, aj keď sa ho bezprostredne týka a znalecký posudok je považovaný za hlavný usvedčujúci dôkaz proti nemu. Keďže obvinený o uznesení nevedel, nemal možnosť proti nemu podať sťažnosť. Rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k samotnému znaleckému posudku. Až na základe odstúpenej časti vyšetrovacieho materiálu a uvedeného znaleckého posudku začal vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne voči nemu trestné stíhanie a vzniesol mu obvinenie pre úplne iný skutok, než pre ktorý bol stíhaný V. F.. Obvinený mal za to, že v prípade, ak nebol dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo ods. 2 Tr. por., už pplk. Richnák bol povinný do uznesenia, ktorým začal trestné stíhanie proti V. F., uviesť aj skutok, ktorého sa mal dopustiť obvinený Ing. N. K., pretože dôkazná situácia v oboch prípadoch je rovnaká. Pretože tak vyšetrovateľ neurobil, obvinený mal za to, že ho ukrátil podstatným spôsobom na jeho zákonných právach a zavinil tak, že všetky dôkazy, ktoré proti V. F. zadovážil a chcel následne použiť proti nemu, sú nezákonné.

Obvinený tiež poukazoval na to, že vo vyšetrovacom spise sa nachádza zápisnica o vydaní vecí, pričom podľa jeho názoru je táto zápisnica nepreskúmateľná, nakoľko je prepisovaná a opravovaná spôsobom, ktorý nezodpovedá ustanoveniu § 60 Tr. por. V zápisnici je opravovaný počet alobalových balíčkov, ktoré mal obvinený dobrovoľne vydať, pričom tento počet nie je čitateľný a nie je ani podpísaný osobou, ktorá opravu vykonala. Okrem toho tieto opravy boli vykonané až po tom, čo obvinený zápisnicu podpísal a prevzal. Uvedenými pochybeniami, najmä nedôsledným zadokumentovaním počtu šišiek a ich hmotnosti, došlo k závažnému pochybeniu o tom, aké množstvo drogy vydal a aké bolo následne znalecky skúmané. Za podstatné pochybenie považoval obvinený aj skutočnosť, že opis vecí, ktoré mal vydať je neurčitý, nekonkrétny. V zápisnici chýba podstatný údaj o hmotnosti vydaných vecí a z úkonu nebola spracovaná ani fotodokumentácia.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z

13. novembra 2013, sp. zn. 3To 84/2013, bol porušený zákon, zrušil napadnuté rozhodnutie, ako aj rozsudok Okresného súdu Trenčín a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

K dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín. Poukazoval na to, že vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor západ, oddelenie vyšetrovania Trnava začal už dňa 24. januára 2012 pod ČVS: PPZ-20/BOK-ZA-2012 podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Tr. por. trestné stíhanie pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. V uvedenej veci bola vykonaná domová prehliadka, avšak už pred jej výkonom obvinený Ing. N. K. dobrovoľne vydal okrem iného usušenú látku rastlinného pôvodu zelenej farby - 2 šišky v alobaloch a 6 ks alobalových balíčkov. V ten istý deň (1. februára 2012) bola s Ing. N. K. spísaná zápisnica o vydaní veci v zmysle § 89 ods. 1 Tr. por. Je síce pravdou, že zápisnica bola opravovaná, avšak počet kusov vydaných alobalových balíčkov bol opravovaný v prospech obvineného zo 7 ks na 6 ks a opravu vykonal a podpísal vyšetrovateľ mjr. Mgr. Marián Ščipák, teda osoba oprávnená k vykonaniu tohto úkonu. Obvinený mal možnosť na znak nesúhlasu s obsahom zápisnice odmietnuť podpísať zápisnicu o vydaní veci, resp. vzniesť námietku voči vykonanému zápisu, čo však neurobil v priebehu celého prípravného konania.

Ďalej poukazoval na to, že na základe výsledkov znaleckého dokazovania bola časť spisu týkajúca sa Ing. N. K. odstúpená vyšetrovateľovi Okresného riaditeľstva Policajného zboru pre podozrenie zo spáchania zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. Vzhľadom k tomu, že vo veci ešte nebolo vznesené obvinenie voči N. K., neprichádzal do úvahy postup spočívajúci vo vylúčení veci a jej postúpení, ale len odstúpenie veci s dôkazmi vykonanými v súlade so zákonom po začatí trestného stíhania miestne nepríslušným vyšetrovateľom príslušnému vyšetrovateľovi (§ 199 ods. 4, ods. 5, § 201 ods. 1 Tr. por.). V prípade uvedených dôkazov - zápisnice o vydaní veci z 1. februára 2012, vecí vydaných obvineným v ten istý deň a znaleckého posudku podaného 27. apríla 2012 ide o dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, avšak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Tr. por., zákonom predpokladaným procesným postupom a tieto mohli byť podkladom obžaloby a následne použiteľné v súdnom konaní.

Nemožnosťou podať sťažnosť proti uzneseniu o pribratí znalca, ktoré bolo vydané ešte pred vznesením obvinenia, nedošlo k porušeniu práv obvineného. Práva obhajoby boli vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu zabezpečené zákonným postupom po vznesení obvinenia a následne aj v súdnom konaní, ktorý umožnil účasť obvineného ako aj jeho obhajcu na vykonaní všetkých dôkazov, vrátane znaleckého posudku, v potrebnej miere.

Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného zamietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. V konkrétnom prípade však musí vždy prevažovať záujem zákonnosti rozhodnutí a postupu konania, ktoré právoplatnému rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Tak tomu bude iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť, pretože by to bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Obvinený odôvodnil podané dovolanie porušením práva na obhajobu.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie, a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Obvinený v dovolaní namietal skutočnosť, že mu nebolo doručené uznesenie vyšetrovateľa z 1. februára 2012 o pribratí znalca, a teda nemal možnosť podať voči nemu sťažnosť, hoci je prípustná. Najvyšší súd poukazuje na to, že uznesenie o pribratí znalca bolo vydané vyšetrovateľom v čase, keď bolo začaté trestné stíhanie vo veci podľa § 199 ods. 1 Tr. por., a preto nebolo potrebné ho doručovať obvinenému Ing. N. K., ktorý v tom čase ešte v pozícii obvineného nevystupoval. V tejto súvislosti bolo právo obvineného na obhajobu zabezpečené následnou možnosťou preštudovať vyšetrovací spis a oboznámiť sa s výsledkom znaleckého dokazovania ako aj v konaní pred súdom, kedy sa obvinený ako aj jeho obhajca zúčastnili vykonávania dôkazov vrátane znaleckého posudku a výsluchu znalca.

Obvinený ďalej v dovolaní uplatnil dôvod dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Namietal predovšetkým nezákonnosť znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru. K uvedenej námietke najvyšší súd uvádza nasledovné:

Z obsahu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor západ, oddelenie vyšetrovania Trnava uznesením z 24. januára 2012 pod ČVS: PPZ-20/BOK-ZA-2012 začal podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Tr. por. trestné stíhanie pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že doteraz neustálená osoba najmenej od mesiaca september 2011 si na doteraz presne nezistených miestach v okrese Ilava zadovážuje omamné a psychotropné látky (marihuanu a pervitín), ktoré prechováva v byte a v pivničných priestoroch k nemu patriacich v Dubnici nad Váhom, Centrum I. 41/107, pričom omamné a psychotropné látky distribuuje na rôznych vopred dohodnutých miestach v Dubnici nad Váhom ďalším dealerom a konečným spotrebiteľom. Následne príslušníci policajného zboru dňa 1. februára 2012 vykonali domovú prehliadku, pričom ešte pred jej vykonaním Ing. N. K. dobrovoľne vydal príslušníkom Policajného zboru (okrem iného) dve šišky v alobale a 6 ks alobalových balíčkov s obsahom sušiny rastlinného pôvodu zelenej farby, o čom s ním bola spísaná zápisnica.

V súvislosti s potrebou expertízneho skúmania vecí nájdených pri domovej prehliadke ako aj vecí vydaných obvineným Ing. N. K., pribral vyšetrovateľ uznesením z 1. februára 2012 znalca - Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru za účelom vypracovania znaleckého posudku. Skutočnosť, že uvedený znalecký posudok bol použitý v konaní proti obvinenému Ing. N. K., hoci voči nemu bolo vznesené obvinenie až 12. júna 2012, nezakladá nezákonnosť takéhoto posudku. Ako už správne uviedol okresný aj krajský súd, posudok bol síce vypracovaný pred vznesením obvinenia voči Ing. N. K., ale už po začatí trestného stíhania vo veci a zákonom predpísaným spôsobom, preto v danom prípade nemožno hovoriť o jeho prípadnej nezákonnosti.

Začatie trestného stíhania (§ 199 ods. 1 Trestného poriadku), ako právny inštitút, sa nachádza v Trestnom poriadku práve za účelom určenia procesného začiatku určitého štádia trestného konania, po ktorom môžu orgány činné v trestnom konaní plne vykonávať procesné úkony, zákonné úkony, a to vrátane všetkých úkonov uvedených v šiestej hlave prvej časti Trestného poriadku.

Právo obvineného na obhajobu sa aplikuje predovšetkým prostredníctvom jeho základného práva vyjadriť sa v priebehu celého trestného konania ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich. V prípravnom konaní môže obvinený žiadať, aby sa jeho obhajca zúčastnil na jednotlivých procesných úkonoch (§ 34 ods. 1 Trestného poriadku). Ak nemá obhajcu, môže obvinenému povoliť účasť na vyšetrovacích úkonoch policajť, a to najmä vtedy, ak úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom (§ 213 ods. 1 Trestného poriadku).

Z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť záver, že vykonanie dôkazov, ak k nim došlo po začatí trestného stíhania (tzv. vo veci), ale pred vznesením obvinenia, t.j. v dobe, v ktorej obvinený nemohol realizovať svoje právo na obhajobu (lebo formálne ešte neexistoval), majú len z tohto dôvodu charakter nezákonného dôkazu (dôkazu získaného nezákonným spôsobom).

Vo vzťahu k pochybnostiam o použiteľnosti predmetného znaleckého posudku aj v konaní proti obvinenému K., najvyšší súd zastáva názor, že v uznesení o začatí trestného stíhania z 1. februára 2012 je skutok vymedzený dostatočne širokým spôsobom (konkrétne „...omamné a psychotropné látky distribuuje na rôznych vopred dohodnutých miestach v Dubnici nad Váhom ďalším dealerom a konečným spotrebiteľom“), že pod neho možno subsumovať aj skutok, za ktorý bolo vznesené obvinenie voči Ing. N. K. a ktorý bol pričítaný na vrub aj V. F..

V tejto súvislosti považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že obvinený, ako aj jeho obhajca mali možnosť sa na hlavnom pojednávaní v konaní pred súdom vyjadriť k znaleckému dokazovaniu, pričom obhajca obvineného len uviedol, že tento je nepreskúmateľný. Rovnako na hlavnom pojednávaní bol vypočutý aj znalec k predmetnému znaleckému posudku a k jeho záverom sa obvinený ani obhajca nevyjadrili.

Čo sa týka námietky obvineného ohľadom nezákonnej opravy zápisnice o vydaní veci, najvyšší súd uvádza, že oprava zápisnice síce nezodpovedala do detailov ustanoveniu § 60 Tr. por., ale vykonala ju osoba, ktorá na vykonanie opravy bola oprávnená a treba podotknúť, že oprava bola vykonaná v prospech obvineného, kedy bol počet vydaných alobalových balíčkov opravený zo 7 ks na 6 ks. Uvedený počet (6 ks) zodpovedá aj následnému uzneseniu o pribratí znalca, ako aj samotnému znaleckému posudku. Je potrebné ešte poznamenať, že obvinený mal možnosť vzniesť námietku proti opravám v zápisnici o vydaní veci, keď sa pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu s touto opravou oboznámil, avšak svoje právo nevyužil v priebehu celého prípravného konanie.

Obvinený v dovolaní uplatnil aj dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý však bližšie neodôvodnil, preto sa ním najvyšší súd nezaoberal.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.